

Vergadering	Districtelijk veiligheidscollege
Datum	November/december 2017
Agendapunt	Handreiking Aanpak Huiselijk geweld & kindermishandeling
Ingebracht door	Taskforce Misdrijven met Grote Impact
Voorstel	De Taskforce MGI vraagt het DVC: 1. De handreiking Aanpak huiselijk geweld & kindermishandeling (Bijlage) als burgemeester binnen de eigen gemeente te bespreken met de wethouder zorg. 2. De opbrengsten van deze lokale gesprekken medio 2018 opnieuw te agenderen in het DVC voor bespreking òf en wat er verder nodig is in de aanpak van huiselijk geweld.
Toelichting	Vroegsignalering en duurzame veiligheid In Midden-Nederland wordt huiselijk geweld in beginsel goed aangepakt. Zo scoren de 3 Veilig Thuis-organisaties in Midden-Nederland allen een voldoende. Toch ziet de Taskforce Misdrijven met Grote Impact veel kansen de bestaande aanpak in gemeenten nog verder te versterken en ziet hierin een rol voor burgemeesters, politie en OM. De aanleiding hiervoor is dat de Taskforce MGI signalen krijgt dat de vroegsignalering en kennis- en informatiedeling nog beter kan en dat duurzame veiligheid, in het bijzonder in de zwaardere en meer complexe geweldssituaties, lokaal regelmatig nog onvoldoende of onderbelicht is. Krachten bundelen in de aanpak De Taskforce MGI wil als bondgenoot van de wethouders een constructieve bijdrage aan de aanpak leveren, ook met het oog op de bijzondere eigen verantwoordelijkheden van burgemeesters, politie en OM. De wethouder Zorg is primair verantwoordelijk voor de aanpak, maar de burgemeester is weer verantwoordelijk voor de veiligheid van de inwoners. De krachten bundelen kan de aanpak op deze punten verder vooruit helpen. Praktische handreiking voor burgemeester Daarom heeft de Taskforce MGI een handreiking laten uitwerken voor snel en praktisch gebruik, met daarin twee concrete speerpunten en drie (richtinggevende) aanbevelingen. De speerpunten zijn 'Cijfers in beeld' en 'Zicht op de praktijk'. Met dit laatste speerpunt kunnen burgemeesters zelf actief in positie komen. Uitvoering speerpunten helpt lokale aanpak Het uitvoeren van de speerpunten levert verdere lokale bewustwording, multidisciplinair leren van casussen (van wat mis ging én van positief afgesloten dossiers) en concrete handelingsperspectief op voor burgemeesters om de lokale aanpak van huiselijk geweld in hun gemeente verder te versterken.

Taskforce Misdrijven met grote impact

Veiligheidscoalitie
Midden - Nederland

Van : Taskforce Misdrijven met Grote Impact
Aan : Districtelijke veiligheidscolleges
Datum : November/december 2017
Onderwerp : Handreiking Terugdringen Huiselijk Geweld en Kindermishandeling
Bijlagen : I: Jaarplan 2017, Taskforce MGI, onderdeel Huiselijk Geweld. II: Cijfers HG M-N

Midden-Nederland heeft een goed functionerend netwerk in de aanpak van huiselijk geweld. Dit blijkt ook uit het recente rapport over de kwaliteit van de 26 Veilig Thuis organisaties¹. De drie organisaties in Midden-Nederland scoorden alle drie een voldoende in dit rapport.

Duurzame veiligheid en vroegsignalering

Toch leeft bij de Taskforce Misdrijven met Grote Impact de vraag hoe de bestaande aanpak in gemeenten nog verder versterkt kan worden en wat burgemeesters hierin kunnen betekenen. De aanleiding hiervoor is dat de Taskforce MGI signalen krijgt dat de vroegsignalering en kennis- en informatiedeling nog beter kan. En dat duurzame veiligheid, in het bijzonder in de zwaardere en meer complexe geweldssituaties, lokaal regelmatig nog onvoldoende is of onderbelicht. Dit laatste blijkt ook uit onderzoek².

Daarnaast is het de Taskforce MGI bekend dat kinderen die huiselijk geweld in hun gezin hebben meegemaakt of meemaken op latere leeftijd sterk vertegenwoordigd zijn in de criminaliteitsstatistieken, in de top-X (in het Veiligheidshuis), TBS-klinieken e.d. Zij zorgen relatief vaak voor veel overlast en criminaliteit, en bovendien hoge maatschappelijke kosten. Er is de Taskforce dan ook veel gelegen aan tijdige en adequate interventies met veel aandacht voor de hulp aan de kinderen.

Taskforce bondgenoot in aanpak

De Taskforce MGI wil als bondgenoot een constructieve bijdrage aan de aanpak leveren, ook met het oog op de bijzondere eigen verantwoordelijkheden van burgemeesters, politie en OM. Zoals ook is afgesproken in het gezamenlijk jaarplan 2017/2018 (bijlage). Huiselijk geweld en kindermishandeling zijn niet alleen een “zorgissue”, maar ook een “veiligheidsissue”³. De wethouder Zorg is primair verantwoordelijk voor de aanpak, maar de burgemeester is weer verantwoordelijk voor de veiligheid van de inwoners. De krachten bundelen kan de aanpak op deze punten verder vooruit helpen.

Praktische handreiking voor burgemeesters en veiligheidspartners

Daarom heeft de Taskforce MGI op basis van verkenningen een handreiking laten uitwerken voor snel en praktisch gebruik. Deze handreiking omvat 2 speerpunten en 3 aanbevelingen, waarmee burgemeesters en veiligheidspartners van (verdere) toegevoegde waarde kunnen zijn in de (lokale) aanpak van Huiselijk geweld en Kindermishandeling. De speerpunten zijn ‘Cijfers in beeld’ en ‘Zicht op de praktijk’. De aanbevelingen kunt u opvatten als richtinggevend.

Het uitvoeren van de speerpunten levert verdere lokale bewustwording, multidisciplinair leren van casussen (van wat mis ging én van positief afgesloten dossiers) en concrete handelingsperspectief op voor burgemeesters om de aanpak van huiselijk geweld in hun gemeente verder te versterken.

¹ ‘De kwaliteit van Veilig Thuis stap 2’, Inspectie Jeugdzorg en Inspectie voor de Gezondheidszorg, april 2017

² ‘Doorbreken geweldspatroon vraagt gespecialiseerde hulp’ Onderzoek naar de effectiviteit van de aanpak huiselijk geweld G4 door Verwey Jonker, mei 2014.

³ ‘Ik kijk niet weg’, Eindrapport Taskforce Kindermishandeling en Seksueel Misbruik, november 2016

Achtergrond van dit advies

Overall-doel is een verdere bijdrage leveren aan duurzame veiligheid voor gezinnen/huishoudens.

De Taskforce MGI baseert haar advies op basis van documenten, ambtelijke verkenningen en gesprekken gevoerd met een kleine selectie van regiopartners. Daarnaast is de input vanuit de Regionale adviesgroep Huiselijk geweld en kindermishandeling M-N (31 maart en 22 september 2017) zo goed mogelijk verwerkt.

HANDREIKING TERUGDRINGEN HUISELIJK GEWELD EN KINDERMISHANDELING

Speerpunten: Cijfers in beeld en 'Zicht op de praktijk'

1. Cijfers in beeld

Huiselijk geweld kent een hoog recidivecijfer. Een speerpunt van de Taskforce Misdrijven met Grote Impact (MGI) is de (recidive)cijfers van Huiselijk geweld (HG), Kindermishandeling (KM) en Tijdelijk huisverbod (THV) in beeld te brengen waar die nu onzichtbaar zijn. Doel: betere signalering van verbeterkansen voor duurzame veiligheid van inwoners/gezinnen.

Een overzicht van mogelijke cijfers voor inzicht in recidive:

	WAT	WIE
CIJFERS	(Recidive)cijfers rond HG, KM en THV inzichtelijk(er) maken. Doel: beter zicht en sturing op duurzame veiligheid. Cijfers uitwerken op gemeenteniveau, 2x per jaar, gelijk aan cadans Veiligheidsbeeld RVS	Gemeenten/Veilig Thuis Politie OM
UITWERKING	Welke cijfers hebben we nodig om beter te kunnen sturen op duurzame veiligheid? Peiljaar = 2016	
Huiselijk geweld / kindermishandeling	- Aantal meldingen HG/KM bij Veilig Thuis	Veilig Thuis
	- Aantal her-meldingen HG/KM bij Veilig Thuis ook gekeken naar voorgaande jaren	Veilig Thuis
	- Aantal HG-zaken op ZSM	OM
	- Aantal recidive HG-zaken op ZSM ook gekeken naar voorgaande jaren	OM
	- Aantal sepot HG-zaken op ZSM	OM
	- Aantal HG incidenten op een adres waar de politie al 2x-3x-4x-5x of meer keer is geweest ook gekeken naar voorgaande jaren - Hoeveel zaken zijn hiervan doorgeleid naar het Veiligheidshuis?	Politie
Tijdelijk huisverbod	- Aantal RIHG	Politie
	- Aantal THV	Politie/Veilig Thuis
	- Aantal THV verlengingen	Veilig Thuis /gemeente
	- Aantal THV-recidivisten, uitgewerkt naar 2x-3x-4x-5x of meer keer ook gekeken naar voorgaande jaren - Hoeveel zaken zijn hiervan doorgeleid naar het Veiligheidshuis?	Politie/Veilig Thuis

Recidivecijfers moeilijk of niet beschikbaar, lokale casuïstiek geeft toch inzicht

Uit een werkbijeenkomst met politie, OM, Veilig Thuis Utrecht en Veilig Thuis Gooi en Vechtstreek is helaas gebleken dat recidivecijfers alleen handmatig of niet uit de systemen te halen zijn. De systemen zijn veelal ingericht op zaak of incident. De genoemde partijen vinden zicht op recidive echter wel belangrijk voor de aanpak in gezinnen. Zij benadrukken verder het belang dat cijfers ook duiding krijgen om geen verkeerd beeld te geven. De partijen willen daarom nader kijken naar die cijfers van hun organisatie die het juiste inzicht bieden. In bijlage II toch enkele beschikbare cijfers om een grove indruk te krijgen.

Het gebrek aan cijfers over recidive kan (deels) worden opgevangen door het bespreken van casuïstiek en (betere) communicatie over werkprocessen van organisaties: hoe werkt het in de praktijk? Zie onderdeel B 'Zicht op de praktijk'.

Inzetten op verhogen aangiftebereidheid heeft de voorkeur

Uit de werkbijeenkomst bleek ook dat de invalshoek waar vanuit het sociaal domein voor is gekozen waarschijnlijk vruchtbaarder is. Te weten niet sturen op recidivecijfers, maar op verhogen van de aangiftebereidheid, zowel door slachtoffers, hun omgeving als door professionals. Op die manier kan er meer gedaan worden voor de betrokken inwoners en 'recidivegezinnen', dan wanneer er niet (meer) of maar één keer gemeld wordt.

Monitoring langere termijn

Belangrijk in dit kader is dat in het VNG programma 'De Basis op orde' aanbevelingen staan om de monitoring te verbeteren na het afsluiten van de betrokkenheid van Veilig Thuis. Door onder meer duidelijk aan te geven hoe de monitoring eruit ziet, bijvoorbeeld via een telefonisch gesprek met de betrokken hulpverlener en slachtoffer of via bespreking in het Trajectberaad (in plaats van alleen administratief). De aanbevelingen liggen nu bij het landelijk netwerk VeiligThuisen om opgenomen te worden in het meerjarenprogramma. Uitvoering van de aanbevelingen betekent dat we beter zicht houden op de situatie van de betrokkenen voor de langere termijn, de duurzame veiligheid.

2. 'Zicht op de praktijk'

De kennis van individuele burgemeesters over de aanpak van Huiselijk geweld en Kindermishandeling in eigen gemeente zal verschillen. Het is hoe dan ook belangrijk dat burgemeester en wethouder met elkaar in gesprek zijn over de aanpak van deze problematiek en waar versterking van de aanpak mogelijk zou zijn.

Deze handreiking is bedoeld om lokaal het gesprek tussen burgemeester en wethouder verder en gelegitimeerd op gang te brengen. De vragen beogen de lokale uitvoeringspraktijk (beter) in beeld te krijgen en geven geen oordeel over hoe het geregeld is bij de afzonderlijke gemeenten.

Doel: als burgemeester zicht en invloed op de praktijk van Huiselijk geweld en kindermishandeling te krijgen: hoe hebben we het geregeld en hebben we het goed geregeld? En als dat niet goed (genoeg) mocht zijn, dan kan de burgemeester een positieve invloed hebben op de aanpak.

Vraag 1. Hebben we met elkaar voldoende zicht op de voorkant van de keten in onze gemeente?

Vragen	De samenwerkende inspecties¹ (hierna: de inspecties) hebben onlangs twee onderzoeken afgerond, te weten het onderzoek naar Veilig Thuis (stap 2)² en het onderzoek naar wijkteams en de zorg aan kwetsbare gezinnen. Rapport 'De kwaliteit van Veilig Thuis (stap 2) Landelijk beeld' (21 april 2017): - de inspecties benadrukken het belang van een goede samenwerking tussen de Veilig Thuis organisaties en het lokale veld. Nog niet in alle gemeenten zijn de lokale teams in de praktijk echter voldoende toegerust om met complexe problematiek en veiligheidsrisico's om te gaan. Het monitoren van veiligheidsafspraken is een punt van zorg. Rapport 'Het wijkteam en kwetsbare gezinnen' (21 april 2017): - Zorg voor kwetsbare gezinnen via wijkteams voldoet nog niet. Kwetsbare gezinnen hebben een andere aanpak nodig dan momenteel vanuit de wijkteams wordt geboden. De wijze waarop wijkteams nu zorg en ondersteuning aan kwetsbare gezinnen leveren, zorgt ervoor dat kwetsbare gezinnen niet tijdig in beeld komen (pas als de problemen ontspreiden) en ze niet de juiste hulp krijgen. Ook wordt te weinig samengewerkt met andere instanties. 1. Herkennen we in onze gemeente het bovenstaande beeld dat de inspecties schetsen? Hoe ziet het er lokaal uit? 2. Waaraan kunnen we zien dat de wijkteams in onze gemeente voldoende toegerust zijn om te signaleren, duiden en handelen bij onveiligheid (huiselijk geweld en kindermishandeling)? • Samenwerking tussen wijkteams, SAVE teams en Veilig Thuis, Veiligheidshuis, lokale PGA; hoe verloopt het opschalen en afschalen in onze gemeente? • Hoe herkennen we de (meest) zorgelijke gezinnen? 3. Wat zien we als burgemeester en wethouder als de gemeenschappelijke opgave voor het terugdringen van huiselijk geweld en kindermishandeling? 4. Is het wenselijk om lokaal een combistaf OOV-Sociaal domein in te richten voor regie op de aanpak van HG en/of
--------	---

¹ Inspectie voor de Gezondheidszorg, Inspectie van het Onderwijs, Inspectie Jeugdzorg, Inspectie Veiligheid en Justitie, Inspectie Sociale Zaken en Werkgelegenheid werken samen in het Toezichtprogramma van het Toezicht Sociaal Domein/Samenwerkend Toezicht Jeugd.

² In februari 2016 hebben de inspecties stap 1 afgerond. Hier lag de focus op de aanwezigheid van de basisvoorwaarden (randvoorwaarden en organisatie) voor Veilig Thuis. Het toezicht stap 2 van de inspecties, dat in april 2017 is afgerond, richt zich op de kwaliteit van het inzetten van de vervolgttrajecten en de onderzoeken door Veilig Thuis. Daarnaast hebben de inspecties opnieuw naar de wachtlijsten gekeken.

	- de wethouder uit te nodigen in het lokaal veiligheidsoverleg (burgemeester-teamchef politie) als er HG op de agenda staat? Of eventueel in de lokale driehoek als het gaat om het lokaal beleidskader Huiselijk geweld.
Vorm	WAT: de beelden die bekend zijn bij de wethouder, ook te delen met de burgemeester. Een ontmoeting regelen om kennis en ervaringen met elkaar te delen, elkaars wereld (beter) te leren kennen en de krachten als bondgenoten in de aanpak van HG te bundelen. WIE: Burgemeester en wethouder, ambtenaren OOV en Sociaal domein, Veilig Thuis.

Vraag 2. Wat gebeurt er na een Tijdelijk Huisverbod (THV) in onze gemeente?	
Vragen	- Is binnen het THV-kader de zorg aanvaard? - Is na het wegvalLEN van het THV-kader de ingezette zorg gecontinueerd? - Is het gezin structureel veilig/hoe is de veiligheid van de kinderen geborgd in deze kwetsbare gezinnen?
Vorm	WAT: 2-10 lokale casussen selecteren (al naar gelang de grootte van de gemeente) en bovenstaande vragen beantwoorden. WIE: Veilig Thuis, lokale PGA, wijkteams. De uitkomst (multi) evalueren met: - Burgemeester en wethouder - Ambtenaren OOV en Sociaal domein - Partners

Vraag 3. Wel Risicotaxatie-instrument (RIHG) ingevuld, maar geen Tijdelijk huisverbod (THV); dit zijn toch zorgelijke gezinnen/huishoudens. Hoe is in onze gemeente het zicht op hun veiligheid?	
Vragen	- Bij wie zijn deze gezinnen/huishoudens in beeld? - Ontvangen de gezinnen/huishoudens zorg en ondersteuning die past bij de problematiek? - Is de veiligheid van de kinderen geborgd in deze kwetsbare gezinnen? - Zijn er werkafspraken gemaakt (en welke) na wel RIHG/geen THV wie vinger aan de pols houdt bij deze huishoudens?
Vorm	WAT: 2-10 lokale casussen selecteren (al naar gelang de grootte van de gemeente) en bovenstaande vragen beantwoorden. WIE: Veilig Thuis, lokale PGA, wijkteams De uitkomst (multidisciplinair) evalueren met: - Burgemeester en wethouder - Ambtenaren OOV en Sociaal domein - Ketenpartners

Vraag 4. Wat kunnen we leren van concrete verhalen vanuit onze lokale praktijk?	
Bestuurlijke leertafel	Burgemeester en wethouder voeren de dialoog aan de hand van concrete casuïstiek om: - Gezamenlijk te reflecteren op hoe het gaat. - Om successen te vieren en om doorbraken te forceren bij hardnekkige kwesties (systeemfalen). De dialoog wordt het beste gevoerd aan de hand van concrete lokale casuïstiek, omdat het zicht geeft op concrete schrijnende situaties rondom kinderen in de knel, door bureaucratie, ontbrekend aanbod en gebrek aan samenwerking. En ook op successen bij positief afgesloten dossiers.
Vorm	WAT: 1 – 2 casussen Huiselijk geweld (structureel onveilig) selecteren. - De signalen over hoe het gaat en hoe het beter kan, worden opgehaald uit de lokale uitvoeringspraktijk (Sociale wijkteams, SAVE teams, Veilig Thuis, Veiligheidshuis). - Uitvoerders betrokken bij de casus worden uitgenodigd aan de bestuurlijke leertafel. - Bespreken knelpunten en successen in de uitvoering van het veiligheidsdomein en sociaal domein en leren van elkaars werkwijze, begrippenkader en werkveld.

Tijdpad van deze handreiking

- Juli-oktober 2017: ambtelijk voorwerk en de Handreiking 'Zicht op de praktijk' agenderen op de bijeenkomst van de regionale ambtelijke Adviesgroep Huiselijk geweld en het AVO.
- 9-16 nov 2017: Taskforce MGI agendeert Handreiking 'Zicht op de praktijk' op de bijeenkomst van het DVC en evt. ook het Justitieel Netwerk.
- Sept – februari 2017: Gemeenten gaan lokaal aan de slag met de handreiking.
- Maart-mei 2018: Handreiking 'Zicht op de praktijk' opnieuw agenderen op de bijeenkomst van het DVC door de burgemeesters Taskforce MGI. Vraag aan alle burgemeesters: wat hebben jullie opgehaald en (wat) is er verder nog iets nodig?
- Maart-mei 2018: Dit desgewenst (per DVC/regio) combineren met een presentatie van de cijfers alsmede een bestuurlijke leerbijeenkomst "Leren van calamiteiten 2" door de door inspectie Toezicht Sociaal Domein/Samenwerkend Toezicht Jeugd (thema-DVC-bijeenkomst) waarbij ook de wethouders zorg, ambtenaren OOV en sociaal domein worden uitgenodigd, eventueel ook in aanwezigheid van bestuurders en professionals van de relevante zorg- en straforganisaties. Doel: gezamenlijk gevoel van urgentie creëren voor het over de domeinen zorg en veiligheid heen samenwerken aan de aanpak van Huiselijk Geweld en kindermishandeling.
- April-mei 2018: mogelijk podium voor Taskforce MGI tijdens Regionaal Veiligheidscollege om belang handelingsperspectief voor burgemeesters (urgentie) te onderstrepen met goede spreker (bijvoorbeeld Sander van Arum) en een pakkende en breed herkenbare casus.

Drie aanbevelingen

De volgende aanbevelingen zijn bedoeld om richting te geven aan toekomstige handelingen om huiselijk geweld en kindermishandeling verder terug te dringen.

1. ZSM

Huiselijk geweld is per definitie complex en verdient aandacht. Om Huiselijk geweld zaken op de ZSM-tafel betekenisvol af te kunnen doen, als onderdeel van een integraal plan, wordt de volgende aanbeveling gedaan:

- Versterkt voortzetten van de huidige werkwijze in Huiselijk Geweld zaken op ZSM. Op ZSM wordt extra zorgvuldig naar deze zaken gekeken, en afhankelijk van zaak en context naar een juiste bij de omstandigheden en betrokken personen passende afdoening gezocht. Overtredingen van het THV worden afgedaan conform de Aanwijzing Huiselijk Geweld van het OM: in beginsel geen (beleids)sepot³.
- De werkwijze op ZSM kent ook een landelijke component. Burgemeesters en wethouders zouden actief kunnen lobbyen om te komen tot landelijke juridische kaders die nodig zijn om op ZSM nog meer contextgericht te kunnen werken. Zonder deze landelijke kaders is er nu geen mogelijkheid om informatie voor de afdoeningsbeslissing en op te leggen maatregelen uit te wisselen tussen bijv. Veilig Thuis en ZSM en vice versa.

2. Masterclass Veiligheidsinterventies

Ontwikkel een masterclass over veiligheidsinterventies. Een masterclass 'Awareness veiligheidsinterventies in het sociaal domein' verhoogt de expertise en kwaliteit van de uitvoering. Wijkteams, SAVE-teams, beleidsmedewerkers zorg en veiligheid én bestuurders kunnen de nodige kennis opdoen / opfrissen over:

- Mogelijkheden van de burgemeester om bestuurlijke dwang of drang in te zetten, waaronder: Wet BOPZ, Wet tijdelijk huisverbod, gedragsaanwijzing, doorzettingmacht om bij de rechtbank een kinderschermingsmaatregel te vragen.
- Tijdelijk Huisverbod als repressief én preventief instrument.
- Dwang en drang; interventies en de mogelijkheden van de reclassering en OM

Kies hierbij voor de vorm van gezamenlijk oefenen en toepassen van veiligheidsinterventies aan de hand van casuïstiekvoorbeelden uit de praktijk (tabletops). De deelnemers leren hierbij van elkaars werkwijze, begrippenkader, dilemma's en werkveld. Achterliggend doel is om zo de aanpak te versterken, recidive te helpen verminderen en de samenwerking tussen zorg en veiligheid op werkvloerniveau te ondersteunen. Deze masterclass kan desgewenst aansluiten bij de masterclasses in het kader van Lokale PGA.

3. Overweeg een regionale zorg- en veiligheidsaanpak

De Taskforces horen dat de verbinding tussen het zorg- en het veiligheidsdomein op veel plekken nog moeizaam en onvoldoende tot stand komt. Dit is niet alleen in Midden-Nederland het geval, maar ook elders in het land. Het kan een risico zijn voor het effectief aanpakken op het snijvlak van zorg en veiligheid (o.a. bij huiselijk geweld, personen met verward gedrag, risicojeugd, preventie radicalisering). Uit de gevoerde gesprekken en de input van de Regionale adviesgroep Huiselijk geweld en Kindermishandeling komt dan ook de wens naar voren voor een gezamenlijke regiobrede visie of aanpak op veiligheid en zorg.

³ Technisch sepot kan altijd volgen als een verdachte bijvoorbeeld ten onrechte als verdachte is aangemerkt is of er simpelweg geen bewijs is.

Taskforce Misdrijven met grote impact

Veiligheidscoalitie

- Als eerste een aanbeveling voor de korte termijn: pak dit signaal op lokaal niveau op. Maak een brug van burgemeester/OOV naar wethouder/Sociaal domein, en vice versa, zoals hiervoor al is uitgewerkt. Zorg dat er overzicht is voor als er een integrale (persoons- en systeemgerichte) aanpak nodig is: welke partijen, welke instrumenten en mogelijkheden, welke bestuurders? Dus als er iets aan de hand is: eerder signaleren en eerder elkaar weten te vinden voor een integrale aanpak.
- Voor de lange termijn is de aanbeveling om (te overwegen) te komen tot een proces naar een mogelijke 'Regionale Zorg- en veiligheidsaanpak' waarbij onderwerpen op de koppelvlakken meer gezamenlijk worden benaderd en afgestemd om de krachten te bundelen en elkaar te versterken. Mogelijk is dit mee te nemen in (het proces naar) de nieuwe veiligheidsstrategie 2019-2022, hiermee voortbouwend op de reeds tienjarige hechte samenwerking tussen de 39 gemeenten, politie en OM in Midden-Nederland.

De uitwerking van een (marsroute naar een) eventuele Regionale Zorg- en veiligheidsaanpak zou kunnen volgen uit de gesprekken tussen burgemeester en wethouders en de bestuurlijke leertafels (uit speerpunt Zicht op de praktijk). Gedacht kan worden aan de volgende verdere verbeter-drieslag:

1. Preventie en vroegsignalering op orde, 2. Escalaties verminderen en 3. Recidive verminderen.

Huiselijk geweld/ geweld in afhankelijkheidsrelaties

Focus op actie

- De politie harmoniseert en optimaliseert in Q1-Q2 samen met Veilig Thuis en in goed overleg met de gemeenten de werkwijze Tijdelijk huisverbod (THV) in Midden-Nederland. In Q3-Q4 zetten gemeenten met hun ketenpartners politie, Veilig Thuis en OM tevens gericht in op een betere preventieve inzet van het Tijdelijk huisverbod, bijv. via leerbijeenkomsten.
- Op verzoek van de taskforce worden de veiligheidscijfers en resultaten van gemeenten, politie en OM rond huiselijk geweld (HG), kindermishandeling en het THV vanaf Q2 inzichtelijk(er), onder meer voor betere signalering van verbeterkansen rond de duurzame veiligheid van inwoners/gezinnen.
- De politie brengt intern de basis van het werkproces HG op orde, zorgt voor versteviging van de deskundigheid van medewerkers, inrichting van de juiste werkzaamheden op de juiste plek, eenheid en kwaliteit in informatiedeling en implementatie in stevige verbinding met de ketenpartners.
- De politie implementeert het nieuwe werkproces stalking, inclusief risicotaxatie, met als doel ernstige (gewelddadige) incidenten rond ex-partnerstalking te voorkomen.

Focus op leren en ontmoeten

- In bijeenkomst(en) van burgemeester en wethouder(s) Zorg, staat de regie op het gezamenlijk onderwerp alsmede de voortgang, aandachts- en knelpunten rond de aanpak van huiselijk geweld op de agenda, gefaciliteerd vanuit de taskforces MMGI en PGA.
- De taskforce MMGI organiseert vanaf Q2 leerbijeenkomsten zoals 'Optimaal benutten van de mogelijkheden van burgemeesters en wethouders inzake huiselijk geweld en kindermishandeling'. Dit verbindt de deelnemers uit de veiligheids-, straf- en zorgdomeinen.
- Gemeenten, Veilig Thuis-en, Veiligheidshuizen, politie en OM stemmen de werkwijzen rond PGA, huiselijk geweld en MDA++ (= aanpak van ernstige en complexe vormen van huiselijk geweld, kindermishandeling en seksueel geweld/ misbruik) goed op elkaar af. De afstemming betreft o.a. de triage en de eenduidige persoons- en systeem-gerichte aanpak van overlappende casuïstiek. De duurzame veiligheid van de inwoner/het huishouden staat hierbij centraal. Structurele afspraken over het delen van informatie maken hiervan deel uit.

Afgesproken ambitie 2015-2018: daling vasthouden en uitbreiden (zie Veiligheidsstrategie)

- Situaties van huiselijk geweld worden eerder gesignaleerd door professionals en omgeving en op meldingen reageren we adequaat.

BIJLAGE II Cijfers 2016 MIDDEN-NEDERLAND

Zoals toegelicht zijn (recidive)cijfers rond huiselijk geweld beperkt beschikbaar dan wel zonder duiding. Hier toch enkele (handmatig) beschikbare cijfers in M-N voor een grove eerste indruk. Let wel, ze zijn niet geschikt voor sturing en niet beschikbaar per gemeente.

Cijfers politie Midden-Nederland 2016

Huisverboden 2016	Aantal
Aantal afgeronde risicotaxaties	313
Aantal opgelegde Huisverboden	271
Aantal verlengde Huisverboden	156

- 13% van de afgeronde risicotaxaties leidt niet tot het opleggen van een huisverbod (want niet nodig/passend)
- 58% van de opgelegde huisverboden wordt verlengd
- Totaal aantal incidenten met huiselijk geweld(component) bij politie: ca. 10.000

Cijfers OM Midden-Nederland 2016

Totaal aantal HG zaken in 2016: 737

- Waarvan kindermishandeling: 50
- Waarvan voorwaardelijk sepot: 108 (14,7%) en onvoorwaardelijke sepots: 75 (10,2%). Daarvan is bijna de helft geseponeerd om bewijstechnische redenen. N.B. Stukje duiding: in vergelijking met andere delicten zijn deze sepotcijfers gunstig. In meer dan 80% van de HG-zaken wordt vervolgd of door het OM een straf of maatregel opgelegd. De overige 10% betreft administratieve dichtboekingen (vanwege overdracht naar ander parket, voeging van zaken of dubbele registraties).
- 90% van de HG-zaken verloopt via ZSM. Voor 2016: 661

Cijfers HG-ZSM 2016	Aantal	
Aantal HG-zaken op ZSM	661	Waarvan kindermishandeling: 38
Aantal recidive HG-zaken op ZSM	41	Verdachten die eerder ook een HG-registratie hadden in 2016 of 2015.
Aantal onvoorwaardelijke sepots HG-zaken op ZSM	59	

Recidive

- 6.5% strafrechtelijke recidive HG zaken (ZSM) in 2016
- In totaal 1886 personen in M-N geregistreerd voor HG in 2015-2017, wv 74 personen 2x en 8 personen 3x.

Cijfers Veilig Thuis-en 2016 in Midden-Nederland (volgens CBS)

	Flevoland			Gooi en Vechtstreek			Regio Utrecht		
	1 ^e half jaar	2 ^e half jaar	Totaal	1 ^e half jaar	2 ^e half jaar	Totaal	1 ^e half jaar	2 ^e half jaar	Totaal
Aantal adviezen	1540	1585	3125	505	490	995	3010	2595	5605
Aantal meldingen	1720	2510	4230	595	490	1085	3230	3830	7060
Aantal afgeronde onderzoeken	265	435	700	125	65	190	305	320	625

- Totaal aantal Adviezen door VTen in M-N: 9725
- Totaal aantal Meldingen bij VTen in M-N: 12.375
- Totaal aantal afgeronde Onderzoeken door VTen in M-N: 1515

Uit: Jaarverantwoording 2016 Samen Veilig regio Utrecht

Verdeling aantal Veilig Thuis zaken naar: 18- zaken: 2/3^e en 18+ zaken 1/3^e